

Vabariigi Valitsuse määruse „Rahvusvahelise sõjalise koostöö
käigus tekitatud kahju hüvitamise nõude menetlemise,
kahju hüvitamise ja hüvitisest loobumise kord“ eelnõu
seletuskirja juurde
Lisa

**Vabariigi Valitsuse määruse „Rahvusvahelise sõjalise koostöö käigus tekitatud kahju hüvitamise nõude menetlemise,
kahju hüvitamise ja hüvitisest loobumise kord“ eelnõu
märkuste tabel**

Nr	Esitaja/märkuse sisu	Märkusega arvestamine/mittearvestamine
	Justiits- ja Digiministeerium	
1.	Eelnõu § 1 lg 6 järgi võivad Kaitseministeerium ja Kaitsevägi peale käesoleva määruse kehtestada lisatingimusi kahju hüvitamise nõude läbivaatamise, kahju hüvitamise ning kahjuhüvitisest loobumise menetluse kohta vastavalt Kaitseministeeriumi valitsemisalas või Kaitseväes. Eelnõu seletuskirjast nähtub, et § 1 lõikes 6 ette nähtud lisatingimuste kehtestamise võimaluse loomise eesmärk on reguleerida üksnes menetluskorralduslikke ja organisatsioonisiseseid küsimusi. Õigusliku selguse huvides palume see eesmärk piiritleda normitekstis, et oleks üheselt arusaadav, et Kaitseministeerium ega Kaitsevägi ei või kehtestada täiendavaid materiaalõiguslikke ega menetluslikke eeldusi kahju hüvitamise taotluse esitamiseks või rahuldamiseks. Eelnõu kohase määruse § 1 lõike 6 praegune sõnastus annab Kaitseministeeriumile ja Kaitseväele väga laia volituse kehtestada täiendavaid tingimusi.	Selgitatud Täiendavad tingimused kehtestatakse ainult nõude läbivaatamisele, kahju hüvitamisele või kahju hüvitamisest loobumisele. Taotluse esitamisele või selle rahuldamisele lisatingimusi ei kehtestata. Taotluse enda eeldused on märgitud eelnõu §-s 2. Eelnõu § 1 lg 6 räägib menetlusest. Selleks ongi Kaitsevägi kehtestanud oma sisemise korra, kuidas taotluste läbivaatamine käib. Samuti on Kaitseväge juhataja volitanud allapoole otsuse tegija, kas nõue rahuldada või loobuda. Kaitseministeerium ei leia, et praegune sõnastus annab laia volituse kehtestada täiendavaid tingimusi. Pigem on volituse sisu

		menetluse protsessi määramine asutuse sees ning nõude rahuldamisega seotud volitused asutuse sees ehk kellel on õigus teha vastavaid otsuseid.
2.	Eelnõu § 1 lg 3 kohaselt võib Kaitsevägi välislepingu või ametkondliku välislepingu alusel hüvitada kahju, mille eest Eesti riik ei vastuta. Samasugune säte on olemas ka kehtivas määruses. Eelnõu sõnastus loob mulje, et Kaitsevägi vastutab eraldisevalt Eesti riigist. Samas SK-s ning joonealuses Saksamaaga kokkuleppe näites on sama põhimõte kirjas nii, et Kaitseväl on diskretsiooniõigus hüvitada kahju ex gratia, st olukorras, kus Eesti riigil puudub kahju hüvitamise kohustus. Palume eelnõu koostajatel kaaluda sätte sõnastuse täpsustamist, nii et eeltoodud mõte sättest selgelt välja tuleks.	Selgitatud <i>Ex gratia</i> hüvitamine tuleb otseselt NATO SOFA-st artikkel 8 para 6. On tavapärane, et rahvusvahelises sõjalises tegevuses võidakse hüvitada kahju, mille tekitajat ei olegi võimalik kindlaks määrata või mille eest osaliselt ei vastutata. Näiteks Afganistanis ja Iraagis hüvitati elanikkonnale hukka saanud loomi või taristut, mille kahju tekkimine oli seotud õiguspärase tegevusega. Näiteks õppuste käigus või muus sõjalises liikumises toimetavad mingil alal mitmete erinevate riikide sõjaväed. Kui nüüd tekib kahju kolmandatele isikutele, siis on igati loogiline, et kahju hüvitab Eesti riik eelkõige ressursi säästmiseks, elanikkonna toetuse säilitamiseks jne. See hoiab kokku nii menetluse aega, eriti olukorras kus ei olegi võimalik tuvastada, kes kahju põhjustas. Ka on see Eesti riigi hea tahte märk liitlaste suhtes, kuna on Eesti huvi, et liitlased siin viibiks ja meid sõjaliselt toetaksid. Tegemist ei ole olukorraga, kus Kaitsevägi vastutab eraldiseisvalt Eesti riigist. Käesolev määrus reguleerib rahvusvahelist sõjalist koostööd ja selle käigus tekkinud kahju, mida riigivastutuse seadus ei reguleeri.
3.	Seletuskirja sisukokkuvõte – HÕNTE § 41 lg 2 p 3 kohaselt tuleb seletuskirja esimeses alaosas „Sisukokkuvõte“ nimetada mh eelnõu mõju halduskoormusele. Palume seletuskirja täiendada	Arvestatud Seletuskirja on vastavalt täiendatud.

	teabega, et kõnealune eelnõu ei mõjuta ettevõtjate, inimeste ega vabaühenduste halduskoormust.	
--	--	--